

АГЕНЦИЯ ЗА ЯДРЕНО РЕГУЛИРАНЕ

бул. Шипченски проход 69, 1574 София, тел: (02) 94 06 800, факс: (02) 94 06 919

Проект!

**ДО
МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ НА
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ**

ДОКЛАД

от г-н Иван Демерджиев – служебен заместник министър-председател по обществения ред и сигурност и служебен министър на вътрешните работи

и

г-н Цанко Бачийски – председател на Агенцията за ядрено регулиране

Относно: Проект на Постановление на Министерския съвет за приемане на Наредба за аварийно планиране и аварийна готовност при ядрена и радиационна авария

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ,

На основание чл.31 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация, представяме Ви за разглеждане проект на Постановление на Министерския съвет за приемане на Наредба за аварийно планиране и аварийна готовност при ядрена и радиационна авария.

След аварията в АЕЦ „Фукушима Даичи“ бяха преразгледани изискванията в областта на аварийното планиране, готовност и реагиране в световен мащаб, като Европейската Комисия направи преглед за целесъобразност на съществуващата правна и регулаторна рамка за безопасността на ядрените инсталации. В тази връзка една от предпазните мерки, която следва да се създаде, е притежателите на лицензии да разработят подходящи вътрешни процедури и мерки за реагиране при извънредни ситуации, включително насоки за управление на тежки аварии или сходни мерки, за ефективно реагиране при авария с цел да се предотвратят или ограничат последствията от нея. По-специално тези процедури са насочени към аварии и тежки аварии, които биха могли да възникнат във всякакъв експлоатационен режим, както и онези, които обхващат или увреждат едновременно няколко единици.

Международната агенция за атомна енергия (МААЕ) също преразгледа изискванията в посочената област, в резултат на което през 2015 г. издаде документ от серията на основните изисквания за безопасност (GSR Part 7) със заглавие „Аварийна готовност и реагиране при ядрена или радиационна авария“, който включва изисквания, покриващи следните области:

- Определяне на критерии за аварийно планиране.
- Изисквания към зоните за аварийно планиране.

- Определяне на критерии за прекратяване на аварията.
- Определяне на критерии за прилагане на защитни мерки.

Съгласно чл. 123 от Закона за безопасно използване на ядрената енергия (ЗБИЯЕ), с Наредба за аварийно планиране и аварийна готовност при ядрена и радиационна авария се определят условията и редът за разработване на аварийните планове, лицата които прилагат аварийните планове, техните задължения, мерките за ограничаване и ликвидиране на последици, начините за информиране на населението, както и мерките за проверка на аварийната готовност и изискванията на зоните за аварийно планиране.

За актуализиране на нормативните изисквания в областта на аварийното планиране и готовност е преразгледана Наредбата за аварийно планиране и аварийна готовност при ядрена и радиационна авария и е установена необходимост от извършване на съществени промени в съществуващите изисквания. Заключение за необходимостта от извършването на тези промени е направено въз основа на променените изисквания към аварийното планиране и готовност в световен мащаб и по специално необходимостта от наличието на достатъчно ясни и еднозначни изисквания към разработването на вътрешен аварийен план по отношение на обхвата на аварията, които следва да се отчитат.

Действащата Наредба за аварийно планиране и аварийна готовност при ядрена и радиационна авария не съдържа достатъчно ясни изисквания, което е непълнота на мерките за аварийна готовност и реагиране при авария и оказва влияние върху тяхната ефективност. Още повече, в Наредбата не се съдържат и изисквания за разработване на аварийен план за превоз на радиоактивни вещества. Наличието на аварийен план е предпоставка за ефективно реагиране при авария, с цел да се предотвратят или ограничат последици от нея. Липсата на изисквания към аварийен план за превоз е непълнота на мерките за аварийна готовност и реагиране при авария.

Във връзка с необходимостта от извършване на промени в действащата Наредба за аварийно планиране и аварийна готовност при ядрена и радиационна авария, работна група с представители от Главна дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението“ – Министерство на вътрешните работи (ГДПБЗН-МВР) и Агенцията за ядрено регулиране (АЯР) е създадена със заповеди на министъра на вътрешните работи и председателя на АЯР със задача да изготви проект на нова Наредба за аварийно планиране и аварийна готовност при ядрена и радиационна авария.

Изготвеният проект съдържа следните промени:

- обособени са пет категории на аварийна готовност в съответствие с документ GSR Part 7 „Аварийна готовност и реагиране при ядрена или радиационна авария“ на МААЕ, с прецизирани определения;
- прецизирани са определенията на зоните за аварийно планиране така, че да отчитат действията, които следва да се предприемат в техните граници, и потенциалното въздействие върху лица от населението в тези зони при авария;
- въведени са изисквания и критерии за взимане на решение за прекратяване на аварията;
- въведени са основни дозови критерии и оперативни нива за реагиране по отношение прилагането на защитни мерки при авария, които да отчитат изискванията за радиационна защита при ситуации на аварийно облъчване;
- прецизирани са изискванията за разработване на вътрешен аварийен план така, че да бъдат съобразени с регламентираните категории на аварийна готовност и да позволяват прилагане степенуван подход. Въведени са изисквания към съдържанието на вътрешен аварийен план по отношение отчитането на аварии и тежки аварии, които биха могли да възникнат във всякакъв експлоатационен режим, както и такива, които обхващат или увреждат едновременно няколко единици;

- въведени са изисквания към разработването на аварийен план за превоз на радиоактивни вещества. Наличието на специфични нормативни изисквания към изготвянето на аварийен план за превоз на ядрен материал, съответно радиоактивни вещества, ще окаже положително влияние върху физическите и юридическите лица, които извършват или имат намерение да извършват превоз на ядрен материал, съответно радиоактивни вещества, респективно ще се улеснят дейностите по изготвяне на необходимите документи в процеса по издаване на лицензи и разрешения за превоз на радиоактивни вещества и ядрен материал.

С приемане на проекта на новата Наредба ще бъдат отразени промените в областта на аварийното планиране и готовност, което ще доведе до повишаване на ефективността при осъществяване на дейностите, свързани с реагирането при авария.

По настоящия проект на акт не се налага изготвянето на справка за съответствие с европейското право, тъй като с него не се транспонират пряко норми на правото на Европейския съюз, съгласно чл.35, ал.1, т.3 от Устройствения правилник на Министерски съвет.

Проведени са обществени консултации в изпълнение на Закона за нормативните актове и Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация, като проектът на акт на Министерския съвет, докладът и частичната предварителна оценка на въздействието и становището на МС са публикувани на интернет страницата на Агенцията за ядрено регулиране и на Портала за обществени консултации-www.strategy.bg. Изготвена е справка от проведената обществена консултация и е публикувана на интернет-страницата на Агенцията за ядрено регулиране.

Проектът на Постановление на Министерския съвет е съгласуван, в съответствие с чл.32 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация.

Направените бележки и предложения са отразени съгласно приложената справка.

За изпълнение на дейностите по Постановлението на Министерския съвет не са необходими допълнителни разходи/трансфери/други плащания, тъй като ще бъдат изпълнявани в рамките на бюджета на МВР и АЯР за съответната година.

Предложеният проект на акт не води до въздействие върху държавния бюджет, което е отразено в приложената финансова обосновка, съгласно чл. 35, ал. 1, т. 4 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация.

**УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ,
УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА МИНИСТРИ,**

Предвид гореизложеното, моля за Вашето съдействие и съгласие за внасяне за разглеждане в заседание на Министерския съвет на предложения проект на Наредба за аварийно планиране и аварийна готовност при ядрена и радиационна авария.

С уважение,

ИВАН ДЕМЕРДЖИЕВ

Служебен заместник

Министър –председател по

обществения ред и сигурност

и служебен министър на въгрешните работи

ЦАНКО БАЧИЙСКИ

Председател на

Агенцията за ядрено регулиране